

A GAZDASÁGI NÖVÉNYEK ÉS GYÜMÖLCSFÁK NEM-ÉLŐSKÖDŐ JELLEGŰ BETEGSÉGEI.

GULYÁS ANTAL dr.

**a növénytan és növénykórtan rendes tanára
a debreceni m. kir. gazd. akadémián.**

**DEBRECEN,
HARMATHY NYOMDAVÁLLALAT, PIAC-U. 7.
1936.**

Tartalomjegyzék.

A szerző előszava

I. A kedvezőtlen talajviszonyokból eredő növénybetegségek.

	Oldal
Az ásványi tápanyagok hiánya és bősége	1
A káliumhiány tünetei a növényeknél	3
A káliumbőség a növényeknél	6
A mészhiány tünetei a növényeknél	7
A magnéziumhiány tünetei a növényeknél	10
A vashiány tünetei a növényeknél	11
A foszforhiány tünetei a növényeknél	13
A kénhiány tünetei a növényeknél	14
A klórhiány tünetei a növényeknél	15
A nitrogénhiány tünetei a növényeknél	15
A bórhiány tünetei a növényeknél	20
A talajsavanyuság (talajaciditás) hatása kulturnövényeink fejlődésére	21
A talaj fizikai és ökológiai tényezők hatása	23
A takarmány és cukorrépa gyökérfekélye	26
A répa szív és száraz rothadása	27
A lomblevelek szárazfoltossága	27
A füvek és gabonaneműek buga elfehéredése	28
A burgonyahozam és keményítő tartalmának csökkenése	29
A csalánosodás	29
A dohánylevél elszalagosodása	30
A talaj levegő tartalma	30
A levegőhiány káros hatása a csirázásnál	33
A vetések megfulladása	34
A vetések kipállása és kisavanyodása	35
A mély ültetés káros hatása fás növényeinkre	37
Mohok és zúzmók a gyümölcsfákon	39
A gyümölcsök téli eltartása	39
A túlnedves levegő, mint növénybetegséget okozó tényező	40

II. Az éghajlati elemekből eredő növénybetegségek.

A csapadék	42
A törpe termet (Nanismus)	44
A vízhiány és a magvak csirázása	45
A fonnyadás	47
Az aszály	48
A szárazság folytán beálló fontosabb megbetegedések kulturnövényeinknél	51
A gabonaneműek és más növények lombozat színeződése	52
A kényszerérés	52
A gyümölcs kásásodása, üvegesedése és barnafoltossága	53
Az aszály hatása a szőlőbogyóra	54

A körte kösejtessége	54
A főzelék növények gyökér és szárszerveinek podvásodása	54
A vetőmagvak keményhéjusága	55
A gyümölcsfák bőséges virágzása	55
A fák lombsárgulása	55
A gyümölcsfák és tűlevelű fák lombhullása	56
A mézharmat képződés	57
A szárazság elleni küzdelem főbb pontjai	57
A víz és tápanyag bőségéből eredő megbetegedések	58
A kétnövésű árpa	59
lker gumó és fiasburgonya	60
A burgonya fonalasodása	60
Átnövés és fűzérképződés	61
A felmagzás	61
A barnafejű káposzta	62
A másodvirágzás	62
Vízbőség kártétele a virágzáskor	63
Az alma keserű taplóssága	94
A vetések buja foltossága	65
A burgonya közönséges ragyája	65
A fiatalhajtások kéreghólyagosodása	65
A vízkórság (oedoma)	66
A belső erők folytán előállott növénybetegségek	67
A virágok rendellenességei és képződményei	67
Az alma magház belső falának molyhossága	68
A fagy	69
A fagy hatása a növényekre, elfagyás és megfagyás	70
A fagykárók	74
A télifagyok	74
A burgonya és egyéb növények elédesedése	78
Az elfagyott burgonya	79
A fás növények téli fagykárjai	80
A fagyrepedések	81
A gyümölcsfák különböző fagykárjai	83
A kajszinbarckfák gutaütése	86
A kései fagyok, tavaszi fagyok	87
Pathologiai piros színeződés	90
Fagykárók a gabonaneműeknél	91
A burgonya levélfodrosodása	93
A kései fagyok kártétele a gyümölcsfákban	95
A tavaszi fagyelhárító eljárások	97
Őszi, vagy korai fagykárók	99
Védekezés a fagy ellen	101
A magas hőmérséklet	102
A hő káros hatása a csirázásnál	103
A melegvizes csázázási eljárások kártétele a magvakban	104
A kései vetés	105
A napperzselés és a ragyaeső	105
A gutaütés (Apoplexie)	107
A hűtés (hőguta) okozta buza megszorulás	108

	Oldal
A fényhatás	109
A nyurga növény (etiolement)	110
A fény jelentősége az üvegházakban	112
A gabona megdülése	113
A megfulladás	115
A túlerős fény káros hatása	115
A burgonya gumó megzöldülése	115
A fényhiány mint növénybetegséget okozó tényező	116

III. A sebek.

A jégeső	117
A villám károk	124
A hó és dér káros hatásai	124
A szél és a növényzet	125
Az élő világ által okozott sebek	126
A belső erők folytán keletkezett sebek	129

IV. Az ipari telepek mérges gázai.

A szennyvizek által okozott megbetegedések	135
--	-----

